

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Maj/juni 2024
Institution	Herning HF & VUC
Uddannelse	Toårig hf
Fag og niveau	Filosofi C
Lærer(e)	Andreas Pape Jørgensen
Hold	23FiC23

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Etik
Forløb 2	Antikkens filosofi
Forløb 3	Politisk filosofi
Forløb 4	Erkendelses- og videnskabsteori
Forløb 5	Eksistentialisme

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 1	Etik
Forløbets indhold og fokus	Vi har taget udgangspunkt i diskussionen om aktiv dødshjælp, og har arbejdet med de tre hovedpositioner indenfor etisk teori – utilitarisme, pligtetik, og dydsetik. Hovedvægten er lagt på utilitarismen og pligtetikken. Undervejs har vi diskuteret forskellige cases i form af etiske dilemmaer. Hvad er vores umiddelbare/intuitive vurdering af casen, og hvordan kommer analysen til at tage sig ud, hvis vi anvender vores etiske teorier?
Faglige mål	<p>Genkende og redegøre for filosofiske problemstillinger</p> <p>Demonstrere viden om filosofiske problemstillinger og teorier vedrørende fundamentale opfattelser af menneske, samfund og natur, inden for såvel praktisk som teoretisk filosofi</p> <p>Demonstrere et elementært kendskab til filosofiske problemers, begrebers og teories idéhistoriske og systematiske sammenhæng og udvikling</p> <p>Redegøre for vigtige traditionelle løsningsforslag til givne filosofiske problemer</p> <p>Udvide evne til at håndtere begrebslige definitioner og distinktioner</p> <p>Udvide elementært kendskab til argumentationsteori</p> <p>Indgå i en fagligt funderet diskussion om en behandlet filosofisk problemstilling af klassisk eller hverdagsagtig karakter</p> <p>Genkende og redegøre for samt vurdere etiske problemstillinger</p>
Kernestof	Væsentlige problemstillinger inden for praktisk filosofi Elementær argumentationsteori
Anvendt materiale.	<p>Kernestof:</p> <p>Larsen, T.F. & Rasmussen, M. (2017). 3. Etisk teori. I <i>Refleksion</i>. Gyldendal. https://refleksion.systeme.dk/?id=194 (Vi har brugt kapitlerne Bentham's utilitarisme, Pligtetik, Dydsetik)</p> <p>Jeremy Bentham: EN INDFØRING I PRINCIPPERNE FOR MORAL OG LOVGIVNING (1780), i Larsen, T.F. & Rasmussen, M. (2017). 3. Etisk teori. I <i>Refleksion</i>. Gyldendal. https://refleksion.systeme.dk/?id=194</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>Dorte Schiønning Andersen: <i>Sekretariatschef: Canadas erfaringer med aktiv dødshjælp bør tages alvorligt</i>, Politiken, 14 juli 2023.</p> <p>Kasper Bondo Wessberg: <i>For hvis skyld?</i>, Weekendavisen, 6 juli 2023.</p> <p>Tine Eiby: <i>Aktiv dødshjælp? Nej tak!</i> Weekendavisen, 20 juni 2023.</p> <p>Niels Hoiby: <i>Lad os få ånden tilbage i flasken</i>, Weekendavisen, 16 juli 2023.</p> <p>Omfang: 13 timer</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, pararbejde, individuelt arbejde

Forløb 2	Antikkens filosofi
-----------------	--------------------

Forløbets indhold og fokus	<p>Vi har arbejdet med tænkningen i antikkens Grækenland, herunder de historiske, politiske og kulturelle betingelser. Fokus har været på Platons filosofi, dels etik og politisk filosofi, dels erkendelsesteori og ontologi. Vi har arbejdet med Platons idealstat, skellet mellem fænomenernes og idéernes verden, hulelignelsen, linjebilledet, og Aristoteles' kritik af Platon. I de efterfølgende forløb kan vi tage udgangspunkt i antikkens forståelse af politik, erkendelse og det gode liv.</p>
Faglige mål	<p>Genkende og redegøre for filosofiske problemstillinger Demonstrere viden om filosofiske problemstillinger og teorier vedrørende fundamentale opfattelser af menneske, samfund og natur, inden for såvel praktisk som teoretisk filosofi Demonstrere et elementært kendskab til filosofiske problemers, begrebers og teoriers idéhistoriske og systematiske sammenhæng og udvikling Redegøre for vigtige traditionelle løsningsforslag til givne filosofiske problemer Udvide evne til at håndtere begrebslige definitioner og distinktioner Udvide elementært kendskab til argumentationsteori Indgå i en fagligt funderet diskussion om en behandlet filosofisk problemstilling af klassisk eller hverdagsagtig karakter</p>
Kernestof	<p>Væsentlige problemstillinger inden for teoretisk filosofi Væsentlige problemstillinger inden for praktisk filosofi Elementær argumentationsteori En elementær filosofi- og idéhistorisk oversigt over de væsentligste perioder: antikken, renessancen, oplysningstiden og moderne tid</p>
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: Platon: <i>Staten</i>, i Larsen, T.F. & Rasmussen, M. (2017). 4. Politisk filosofi. I <i>Refleksion</i>. Gyldendal. https://refleksion.systemtime.dk/?id=132 Astrid Holm: <i>Den første filosofi</i>, Systemtime 1999, side 56-57. Larsen, T.F. & Rasmussen, M. (2017). 4. Politisk filosofi. I <i>Refleksion</i>. Gyldendal. https://refleksion.systemtime.dk/?id=132 Larsen, K. & Skov, C.B. (2024). Politisk filosofi – hvordan skal vi indrette vores samfund? . I <i>Grundbog til filosofi - Mennesket i verden</i>. Systemtime. https://filosofigrund.systemtime.dk/?id=142</p> <p>Supplerende stof: Rikke Porsager: <i>Hulelignelsen</i>, www.youtube.com/watch?v=HV6M8M--pMs (sidst besøgt 22-04-2024) Ted-Ed: <i>Plato's Allegory of the cave – Alex Gendler</i>, www.youtube.com/watch?v=1RWOpQXTltA (sidst besøgt 22-04-2024)</p> <p>Omfang: 9 timer</p>
Arbejdsformer	<p>Klasseundervisning, gruppearbejde, pararbejde, individuelt arbejde</p>

Forløb 3	Politisk filosofi
Forløbets indhold og fokus	Introduktion til politisk filosofi fra Hobbes og frem. Vi læser uddrag fra Leviathan og eleverne bliver præsenteret for begreberne samfundskontrakt, naturtilstand og suverænit. Vi kontrasterer Hobbes samfundssyn med Lockes begreb om naturlige individuelle rettigheder, herunder ejendomsret. Andel del af forløbet fokuserer på diskussionen mellem Rawls og Nozick, herunder begreberne oprindelig position, uvidenhedens slør, retfærdighed som fairness, samt Nozicks principper om tilegnelse og udveksling af goder/ejendom.
Faglige mål	Genkende og redegøre for filosofiske problemstillinger Demonstrere viden om filosofiske problemstillinger og teorier vedrørende fundamentale opfattelser af menneske, samfund og natur, inden for såvel praktisk som teoretisk filosofi Demonstrere et elementært kendskab til filosofiske problemers, begrebers og teoriers idéhistoriske og systematiske sammenhæng og udvikling Redegøre for vigtige traditionelle løsningsforslag til givne filosofiske problemer Udvide evne til at håndtere begrebslige definitioner og distinktioner Udvide elementært kendskab til argumentationsteori Indgå i en fagligt funderet diskussion om en behandlet filosofisk problemstilling af klassisk eller hverdagsagtig karakter
Kernestof	Væsentlige problemstillinger inden for praktisk filosofi Elementær argumentationsteori En elementær filosofi- og idéhistorisk oversigt over de væsentligste perioder: antikken, renæssancen, oplysningstiden og moderne tid
Anvendt materiale.	Kernestof: Larsen, K. & Skov, C.B. (2024). Politisk filosofi – hvordan skal vi indrette vores samfund? . I <i>Grundbog til filosofi - Mennesket i verden</i> . Systime. https://filosofgrund.systime.dk/?id=142 Larsen, T.F. & Rasmussen, M. (2017). 4. Politisk filosofi. I <i>Refleksion</i> . Gyldendal. https://refleksion.systime.dk/?id=132 (kapitlerne Locke: Den klassiske liberalisme fader, John Rawls: En teori om retfærdighed, Robert Nozick: Frihed og minimalstat) Thomas Hobbes, Leviathan (1651), i <i>Grundbog til filosofi - Mennesket i verden</i> . Systime. https://filosofgrund.systime.dk/?id=142 John Rawls: EN TEORI OM RETFÆRDIGHED (1971), i <i>Refleksion</i> . Robert Nozick: ANARKI, STAT OG UTOPI (1974), i <i>Refleksion</i> , refleksion.systime.dk/?id=168#c485 Supplerende stof: Diverse cases til diskussion Omfang: 9 timer
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, pararbejde, individuelt arbejde, matrixfremlæggelser
Forløb 4	Erkendelses- og videnskabsteori

Forlø- bets ind- hold og fokus	<p>En introduktion til de klassiske erkendelsesteoretiske positioner i form af rationalisme og empirisme repræsenteret ved Descartes og Locke, samt en introduktion til senere videnskabsteori i form af Comte, Popper og Kuhn, samt hermeneutik (uden en specifik repræsentant). Vi undersøger afslutningsvis, hvordan de videnskabsteoretiske positioner kommer til udtryk i kravene til evidens indenfor medicinsk forskning.</p>
Faglige mål	<p>Genkende og redegøre for filosofiske problemstillinger Demonstrere viden om filosofiske problemstillinger og teorier vedrørende fundamen- tale opfattelser af menneske, samfund og natur, inden for såvel praktisk som teoretisk filosofi Demonstrere et elementært kendskab til filosofiske problemers, begrebers og teoriers idéhistoriske og systematiske sammenhæng og udvikling Redegøre for vigtige traditionelle løsningsforslag til givne filosofiske problemer Udvide evne til at håndtere begrebslige definitioner og distinktioner Udvide elementært kendskab til argumentationsteori Indgå i en fagligt funderet diskussion om en behandlet filosofisk problemstilling af klas- sisk eller hverdagsagtig karakter Skelne mellem forskellige vidensformer, sådan som de gør sig gældende på tværs af og inden for de forskellige fag og videnskabsområder.</p>
Kernestof	<p>Væsentlige problemstillinger inden for teoretisk filosofi Elementær argumentationsteori En elementær filosofi- og idéhistorisk oversigt over de væsentligste perioder: antikken, renaissance, oplysningstiden og moderne tid</p>
Anvendt materi- ale.	<p>Kernestof: Larsen, T.F. & Rasmussen, M. (2017). 8. Erkendelsesteori. I <i>Refleksion</i>. Gyldendal. https://refleksion.systime.dk/?id=136 (kapitlerne Hvad er viden?, Rationalisme, Empi- risme) John Locke: <i>Et essay om den menneskelige forstand</i>, i De store tænkere – John Locke, Rosi- nante 2000, side 71-72 (Om usammensatte idéer). Sparsø, M.G. (2024). 1. Teknologifilosofiens historie. I <i>Teknologi og filosofi</i>. Systime. https://teknologiogfilosofi.systime.dk/?id=129 (kapitlerne Auguste Comte, Videnska- bens historiske udvikling, Samfundets historiske udvikling) Auguste Comte: <i>De tre stadiers lov</i> (1822), uddrag i Sparsø, M.G. (2024). Larsen, K. & Skov, C.B. (2024). Videnskabsteori – hvad er god videnskab?. I <i>Grundbog til filosofi - Mennesket i verden</i>. Systime. https://filosofigrund.systime.dk/?id=130 (Karl R. Popper: Videnskab som falsifikation, Thomas S. Kuhn: Videnskabens revolutioner) Karl R. Popper: <i>Gisninger og gendrivelsler</i>, uddrag i Grundbog til filosofi - Mennesket i ver- den. Thomas Kuhn: <i>Videnskabens revolutioner</i>, uddrag i Grundbog til filosofi - Mennesket i ver- den.</p> <p>Supplerende stof: Tine Kej: <i>Børste vander alt muligt</i>, Alvilda, 2022. Lægemiddelstyrelsen: <i>Hvordan vurderer man evidens for et lægemiddels effekt</i>, lægemiddelstyrel- sen.dk/da/godkendelse/vurdering-af-evidens/, 2020, (sidst besøgt 22-04-2024).</p>

	<p>Ariel Martin: <i>The IMom</i>, Filmgraphics Entertainment 2013 www.youtube.com/watch?v=BSYAPKgcgj0 Case: virtual reality til invalide Case: augmented reality til alle Omfang: 19,5 timer</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, pararbejde, individuelt arbejde, dialogcirkel

Forløb 5	Eksistentialisme
Forløbets indhold og fokus	<p>En introduktion til eksistentialismens spørgsmål og mulige svar. Som underemne har vi behandlet feminismen og kønsdebatten. Vi møder klassikerne inden for eksistentialisme i form af Kierkegaard, Nietzsche, Sartre, og Camus, og deres syn på eksistens, frihed og ansvar. Vi vil også undersøge, hvordan disse idéer relaterer sig til spørgsmål om køn og feminisme (de Beauvoir), med fokus på hvordan køn og samfundsmæssige strukturer påvirker individets eksistens og frihed. Endelig laver vi en lille perspektivering via McIntyre, så vi kan diskutere fællesskabets betydning som modvægt til eksistentialismens individfokus.</p>
Faglige mål	<p>Genkende og redegøre for filosofiske problemstillinger Demonstrere viden om filosofiske problemstillinger og teorier vedrørende fundamentale opfattelser af menneske, samfund og natur, inden for såvel praktisk som teoretisk filosofi Demonstrere et elementært kendskab til filosofiske problemers, begrebers og teoriers idéhistoriske og systematiske sammenhæng og udvikling Redegøre for vigtige traditionelle løsningsforslag til givne filosofiske problemer Udvide evne til at håndtere begrebslige definitioner og distinktioner Udvide elementært kendskab til argumentationsteori Indgå i en fagligt funderet diskussion om en behandlet filosofisk problemstilling af klassisk eller hverdagsagtig karakter</p>
Kernestof	<p>Væsentlige problemstillinger inden for praktisk filosofi Elementær argumentationsteori En elementær filosofi- og idéhistorisk oversigt over de væsentligste perioder: antikken, renæssancen, oplysningstiden og moderne tid</p>
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: Larsen, T.F. & Rasmussen, M. (2017). 6. Eksistentialisme. I <i>Refleksion</i>. Gyldendal. https://refleksion.systime.dk/?id=134 (kapitlerne Søren Kierkegaard: Stadier på livets vej, Friedrich Nietzsche: Viljen til magt, Jean-Paul Sartre: Eksistens forud for essens, Albert Camus: Oprøret) Søren Kierkegaard: <i>Forførelers Dagbog</i> (1843), uddrag i Refleksion. Friedrich Nietzsche: <i>Antikrist</i> (1888), uddrag i Refleksion. Jean-Paul Sartre: <i>Eksistentialisme er en humanisme</i>, uddrag i Grundbog til filosofi - Mennesket i verden.</p>

	<p>Fibiger, J. (2024). 4. Singulariteternes samfund – køn, identitet og identitetspolitik. I <i>Den eksistentielle virkelighed</i>. Systime. https://deneksistentiellevirkelighed.systime.dk/?id=138 (kapitlet Det andet køn – Beauvoir og Butler)</p> <p>Simone de Beauvoir: <i>Det andet køn</i> (1949) i Jørgensen, L.G. (2024). Tema 1: Hvem er du?. I <i>Filosofi i en digital tid</i>. Systime. https://filosofiendigitaltid.systime.dk/?id=141</p> <p>Alasdair MacIntyre (1992): <i>Venner og fremmede - en problematik vedrørende aristoteliske dyder</i>, uddrag i Jørgensen, L.G. (2024). Tema 1: Hvem er du?. I <i>Filosofi i en digital tid</i>. Systime. https://filosofiendigitaltid.systime.dk/?id=141</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>TV2: <i>Rejsen til Rio</i> (Vi bliver alligevel aldrig voksne, Pladecompagniet 1990)</p> <p>Solveig Helles Eriksen: <i>Hvorfor vækker kønsdebatten så stærke reaktioner? Det er der mindst fire grunde til</i>, Information 13-03-2020. www.information.dk/kultur/2020/03/hvorfor-vækker-koensdebatten-saa-staerke-reaktioner-mindst-fire-grunde</p> <p>Omfang: 27 timer (dækker også repetition og overblik over faget)</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, pararbejde, individuelt arbejde, klassefremlæggelser, matrixfremlæggelser, skriftligt arbejde, dialogcirkel